

ÚNOR 2009

Solidarita

PROTI VÁLCE A GLOBÁLNÍMU KAPITALISMU

CENA 15 Kč

ČÍSLO 30

Masakr v Gaze

**Nebudeme
mlčet**

Hnutí proti základnám
str. 2 - 4

Světová hospodářská
krize

str. 8 - 11

Rosa Luxemburgová:
Život revolucionářky

str. 12

Vzkaz Evropské komisi: radar nechceme

Ve středu 7. ledna uspořádala iniciativa Ne základnám happening před pražskými Sovovými Mlýny, kde v té době zasedali ministři české vlády spolu se členy Evropské komise.

I přes mrazivé počasí, které tento den panovala se asi dvacítka lidí sešla před Sovovými mlýny.

Pikantní na celém happeningu byla mediální kulisa, kterou vytvořila některá média. Ta spekovala o možných protestech anarchistů a střety s policisty. I to možná zapůsobilo

na muže pořádku a tak došlo k mimořádnému posílení sil u místa, kam mířili evropští komisaři.

Víc než komisaře, ale zaujal happening přítomné novináře z celého světa. I díky nim se zpráva o tom, že 70% Čechů je proti radaru znovu poslala po světě.

Další protesty u setkání představitelů EU budou pokračovat po celou dobu českého předsednictví, aby vždy s hlasy politiků zněl hlas proti americké základně v České republice.

Veselá rozlučka s velvyslancem USA

Aktivisté a sympatizanti Iniciativy se přišli rozloučit s odcházejícím americkým velvyslancem Richardem Grabem. Ten ve svém úřadě vehementně bojoval za prosazení plánovaného radaru v Brdech.

Graberův odlet zpět do USA jsme oslavili jako symbol definitivního konce zdiskreditované Bushovy administrativy, jejíž prodlouženou rukou byl i pan ambasador.

Akce se podle očekávání zúčastnili i vzácní hosté

– Condoleezza Riceová, Vlasta Parkanová a Alexandr Vondra (pravda v podobě figurín, ale oni to taková panáči stejně jsou, ne?) – takže došlo i na pohoštění, šampaňské a tanec při hudbě, jakož i kontakt s pracovníkem ambasády, jež byly s díky vráceny obě smlouvy o radaru, v červených deskách uložené.

Humor prostě k protestům proti radaru patří, protože ten je znakem síly a nadhledu.

Stop poslancům pro radar, stop ratifikaci

Okolo tří desítek lidí se v úterý 3.2. zúčastnilo protestního happeningu před poslaneckou sněmovnou. Za vysokého zájmu médií (Nova, Prima, iDNES, ČTK, Reuters, Russia Today) obcházel sympatizanti Iniciativy poslaneckou sněmovnu. Procházející či přichozí poslanci a poslankyně neunikli dotazům k radaru a byli nuceni, byť i krátce, svůj postoj obhajovat.

Akce navazovala na sérii podobných protestů, které začaly minulý rok akcí "Parlament nás neobejde, obejdeme parlament".

I tentokrát byli cílem Iniciativy Ne základnám poslanci pro radar. Ti namnoze útlali a kličkovali, aby se před televizními kamerami vyjadřovat k

otázce radaru.

Byli však i tací, kteří se vyjádřili. Jednou z nich byla i nová ministryně zdravotnictví, Daniela Filipiová. "Řekla mi, že by celý svět měl být vděčen Spojeným státům," vyprávěla s údivem jedna z aktivistek Martina Landergott.

Na schůzi, která ten den začínala se poadřilo vyřadit smlouvy o radaru z projednávání. Na měsíc je tak projednávání odsunuto. Objevily se dokonce spekulace, že o smlouvách by se mohlo začít jednat až např. v květnu.

Na poslance ale určitě Iniciativa Ne základnám nezapomene ani příště a znovu jim připomene, že drtivá většina obyvatel ČR je proti radaru.

Lipská konference proti základnám

Třetí lednový víkend pořádaly EL-Fem, feministická síť Evropské levice, a Lisa, ženská pracovní skupina německé Die Linke, v Lipsku seminář Ženy jako mírové pracovníce a bojovnice za mír. Akci podpořila také nadace Rosy Luxemburgové v Lipsku a i vzhledem k devadesátému výročí její smrti (zemřela 15. ledna 1919) byla Rosa Luxemburgová jakýmsi leitmotivem celé akce. Hlavní pozornost se ovšem věnovala aktuálním tématům – mobilizaci na oslavu šedesátých narozenin Severoatlantické aliance, situaci v Gaze a odporu proti základnám NATO a USA v Evropě.

Jednou z účastnic akce byla také Inna Michaeli, Izraelka, židovka a jedna z koordinátorek tamějších protestů proti útoku na Gazu. V debatě s ní se ukázalo, nakolik je Evropa odtržená od reality situace v Izraeli a Palestině, nakolik představy o vzájemném dialogu, který povede k příměří a nakonec vyřešení „konfliktu“, jsou spíš pověstným přáním, které je otcem myšlenky. Inna mluvila desetitisícových protiválečných demonstracích v Jeruzalémě, ale i o tom, že valná většina Izraelců podporuje bombardování Gazy. A přestože nikdo z přítomných rozhodně masakr v Gaze nechtěl

ospravedlňovat, bylo pro mnohé trochu obtížné přijmout Inno vystoupení, které se oběšlo bez slov jako „ovšem vinnu za současnou situaci je třeba hledat na obou stranách“ či „zroveň ale nelze Izraeli upřít právo na existenci a bezpečnost“.

V průběhu dvou dní účastníci mohli narazit na další (a teď někdy i poměrně vtipné) diskrepance mezi oficiálními interpretacemi a realitou. Viděli fotografie zaručeně sto procentně civilního letiště Leipzig-Halle, na nichž přestupují američtí vojáci z autobusů do letadel, aby odletěli do Iráku. Slyšeli příběh o zdemolo-

vaném ochranném pásmu kolem základny Greenham Common v Británii, za které nebyl ani přes značnou finanční škodu nikdo potrestán. Oficiálně takové pásmo nikdy vybudováno nebylo a těžko trestat koholi za zničení něčeho, co nikdy neexistovalo.

Na závěr dvoudenního semináře byly přijaty dvě deklarace – jedna k situaci v Gaze, druhá k šedesátému výročí NATO. Škoda, že se ani v jedné z nich neobjevila věta „Říkat si můžete, co chcete, ale skutečnost nezměníte. Kvůli změně jsme tu my.“

VERONIKA STEHLÍKOVÁ

Ne základnám: další kapitola společného boje

Již dlouho jsme se v Solidaritě nevěnovali protestům proti plánu USA umístit v ČR radarovou základnu systému protiraketové obrany. V následujícím článku se jeho autor snaží rekapitulovat minulé události a načrtnout pohled do budoucna.

Poslední hlasování v poslanecké sněmovně dopadlo následovně: smlouvy o radaru byly vyřazeny z projednávání. Na program se tedy budou moci dostat buď na řádné březnové schůzi, nebo na schůzi mimořádné, která je ale díky rozložení sil nepravděpodobná. Svůj podíl zásluh na vyřazení má Iniciativa Ne základnám. Bylo to její jednání s poslanci a protesty před poslaneckou sněmovnou, které připravili podmínky pro podporu vyřazení bodů. Je pravda, že na místo očekávání podpořil návrh i celý klub Strany zelených, který ráno před hlasováním s tímto požadavkem přišel. Jaké jsou motivace proválečných Zelených těžko říci, nicméně v tuto chvíli jsou smlouvy odkázány na měsíc „k ledu“.

Obama, Rusko, Afghánistán

Od podzimu se udála řada věcí. Zejména americké tažení v Afghánistánu se dostávalo

do stále větších problémů. Po-

rola spojeneckých vojsk už sa-

zemní zásobovací koridory byly stále častěji napadány a kont-

há jen do nejbližšího okolí velkých měst. A právě zásobová-

ní okupačních vojsk se stalo problémem. Jedna z důležitých cest přes Pákistán se stal téměř neprůchozí, protože při vyvinutí vysokého úsilí jsou spojenecké síly schopné dostat na území Afghánistánu zhruba 50% nákladu.

Co nešlo po zemi, mohlo jít vzduchem. K tomu sloužila i americká letecká základna Manas v kirgizském Biškeku. Bylo na ní 1200 amerických vojáků, kteří zajišťovali logistickou podporu. Nedávno však byla uveřejněna zpráva, že kirgizská vláda americkou základnu ze svého území vypoví. V Kyrgyzstánu tak zůstane jen základna ruská. Neříká příliš velkého namáhání mozkových závitů, aby bylo jasné, že pokud se mají Spojené státy nějak pohnout v Afghánistánu (a to spíše zpět než vpřed), nepůjde to bez dohody s Ruskem. Rusové navíc mají z doby sovětské okupace na území Afghánistánu stále své spojení mezi kmenovými náčelníky, kteří mohou vojskům NATO situaci buď uleh-

čit, nebo komplikovat. Situaci v Afghánistánu dobře popsala v Literárních novinách 5/2009 Tereza Spencerová: „Příští měsíc by mělo do Afghánistánu dorazit dodatečných dvacet až třicet tisíc amerických vojáků, aby po sedmi letech pomohli zvrátit nepříznivý vývoj války, kterou George Bush odbyl kvůli nedočkavosti rozpoutat válku druhou, iráckou. Nebudou to mít snadné ani v případě, že se ony čerstvě vyzbrojené vesnické milice opravdu postaví na stranu okupačních sil, nikoli proti nim.“

Stále více Afghánců má totiž problém okupační jednotky vystát. Síly, kterým souhrnně říkáme Taliban, účinně kontroly dvaasedmdesát procent území. V sousedství je nejistý Pákistán s narůstajícími problémy ve vztahu s mocnou Indií a k tomu se nejen ve Spojených státech stupňuje odpor proti vysílání dalších vojáků. Průzkum veřejného mínění, který provedl list The Financial Times, zjistil, že proti afghánské válce jsou také přesvědčivé většiny Němců, Francouzů, Italů a Britů. S každou vybombardovanou svatbou či vesnicí přitom přesvědčení dále sílí.

Přesto USA o svých základnách v Afghánistánu nemluví jako o dočasných, ale trvalých, a NATO tlačí na své členy, aby posilovaly kontingenty ve jménu boje proti... čemu vlastně?

Ačkoliv v případě Afghánistánu zůstává Obama u svého slibu posílit ho o vojáky přesunutých z Iráku, přišel na dru-

hé straně s plánem jaderného odzbrojení, které by mělo snížit počet jaderných hlavic na 1000 ks na každé straně (USA - Rusko). U Obamy může jít dost dobře o propracované PR, které má ukázat, že on je mírotvůrce. Detaily návrhu zatím nejsou známy a až po jejich zveřejnění si můžeme o celém návrhu udělat jasný obraz. Dokázat přitlačit Ruskou nějakou pro něj nepřijatelnou podmínkou k odmítnutí návrhu

ská krize, která drasticky zasahuje celý svět. V rámci priorit je tak dost pravděpodobné, že se tzv. evropský pilíř protiraketové obrany budovat nebude. To samé učinil i viceprezident Joe Biden na bezpečnostní konferenci NATO v Mnichově. Jen se ve svém projevu nezmínil ani o Polsku ani o ČR.

České bojiště

Mezinárodní situace je zajímavá. Každá zpráva o dal-

Ne základnám postavena před dvě důležité otázky. Zaprvé, jak dále pokračovat v protestech. A zadruhé, jak dále definovat svou identitu, tj. zda se zachovat jako platforma pro společnou akci, a v jaké podobě. Na první otázku existují celkem jednoznačná odpověď: nepolevit v protestech, využívat akcí v rámci předsednictví Česka EU a v nejbližší možné době uspořádat demonstraci, která by znovu na problematiku základny upozornila. Novým prvkem v práci Iniciativy je také práce s poslanci, protože se část pozornosti logicky přenesla do poslanecké sněmovny. Ať už budou plány politiků jakékoli, protesty budou posilovat vždy ty, kteří jsou proti umístění systému ve střední Evropě. Společně však jen na dohadování v poslanecké sněmovně či na úrovni USA - Rusko, by byla chyba. Řekli bychom tím: „ať to politici rozhodnou za nás“. To je přesné moment, který jsme odmítli a odmítáme dál, když v Iniciativě Ne základnám žádáme referendum.

Druhá otázka má složitější odpověď a souvisí s tím, jak se postaví k celé řadě otázek, které s budováním systému protiraketové obrany souvisí, např. ekonomická krize a související zbrojení, meziimperialistická rivalita, nástup země Třetího světa? Tato debata právě začíná a odpověď bude vyjádřena i v tom, jak bude Iniciativa Ne základnám dále pokračovat.

JAN MÁJÍČEK

by nebylo vůbec od věci, ale na druhou stranu by to mohlo zkomplikovat jednání o využití logistických prostředků právě pro operace v Afghánistánu. A stejné je to i s protiraketovou obranou.

Obama před několika týdny zopakoval to, co říkal už při předvolební kampani. Protiraketová obrana není jeho projekt, je drahá a není jisté, zda funguje. Navíc komplikuje vztahy s Ruskem. Víc než tyto argumenty ale zaznívá hospodář-

ských komplikací s radarem přímo v USA vlévá optimismus do žil všem nám, kteří už více jak dva a půl roku proti tomuto plánu protestujeme. Nicméně se naplňuje obava o postupném mediálním „uspáváním“ české veřejnosti. Radarové smlouvy leží v poslanecké sněmovně a lépe o nich nemluvit. Ještě by si snad někdo mohl vzpomenout, že je taky proti a zase by narostly čísla odpůrců.

V této situaci je Iniciativa

Přidejte se k Ne základnám

- * podepište petici a rozšířte ji ve svém okolí či poskytněte místo, kam mohou lidé přijít petici podepsat
- * pomozte s organizací protestních akcí proti základnám
- * pomozte s propagací iniciativy (internet, šíření letáčků...)
- * poskytněte tisk či kopírování materiálů

...kontaktujte nás

www.nezakladnam.cz

info@nezakladnam.cz

Fakta a čísla izraelského teroru

Poslední útok na Gazu nezačal 27. prosince 2008, ale začal již v lednu 2006, kdy si Hamás dovolil vyhrát demokratické volby. Zpráva OSN informuje o tom, že během roku 2006 Izrael do Gazy vystřelil 14 000 dělostřeleckých granátů, které zabily 59 lidí. Skoro všechno to byli civilisté.

Zřejmě kvůli některým médiím se Izrael uchýlil k tišší taktice kolektivního trestání obyvatel Gazy a začal jim přerušovat dodávky humanitární pomoci, na kterých jsou životně závislí. Totální ekonomickou blokádu Izrael zahájil poté, co Hamás z Gazy v červnu 2007 vyhnal kolaboranty z Fatahu. Proč říkám kolaboranty? Všem je známo, že Izrael by si nemohl dovolit ignorovat mezinárodní právo a pokračovat ve velice nákladné okupaci, kdyby nebyl politicky podporován a de facto sponzorován Spojenými státy. (Izrael inkasuje tolik ekonomické pomoci, jako všechny země dohromady.) Podobně jako Spojené státy financovaly francouzskou koloniální válku ve Vietnamu, tak dnes financují izraelskou koloniální okupaci palestinských území. Americký spojenec v regionu ropy, který je kdykoli více než ochotný a schopný vojensky spolupracovat, je důležitou figurkou na geopolitické šachovnici.

Bushova administrativa v roce 2007 poslala 40 milionů dolarů na výcvik palestinské prezidentské gardy o 4 000 vojácích pod přímým velením představitel Fatahu, prezidentem Abbáse. Washington Fatahu poslal miliony dolarů v rámci programu tzv. bezpečnostní asistence, která zahrnuje finance, vybavení, výcvik a dokonce i personál ze Spojených států, který podporuje ozbrojené síly Fatahu již od roku 2006.

Historie Hamásu rozhodně není beze skvrny, ale v zájmu vyřešení tohoto konfliktu bychom neměli ignorovat politickou změnu, kterou Hamás prošel. Zastavil sebevražedné atentáty – poslední, za který nese zodpovědnost, se stal před čtyřmi lety a první se ob-

jevil v roce 1994. Tedy po 27 letech brutální okupace, která zabila tisíce palestinských civilistů. Říkám to ne proto, abych sebevražedné atentáty ospravedlňovala, ale abych zdůraz-

ních standardů korupce zřejmě představuje pokrok.)

Je dobré si připomenout, že již v listopadu 2006, Hamás v Londýně nabízel uzavření desetiletého příměří a ofi-

nila kontext situace, který k nim vedl, a který je masmédií úspěšně zastiňován. Studie Harvardské univerzity ukazuje, že velká část sebevražedných atentátníků byli lidé, kterým izraelská armáda (IDF) zabila, nebo zranila člena rodiny, zranila je samotné, nebo je věznila.

Hamás dále skoro rok a půl držel příměří a opakovaně hodlal akceptovat existenci Izraele v hranicích z r. 1967. Nicméně západní média líčí Hamás jako nesmiřitelnou skupinu teroristů, před kterými se Izrael jen brání. Fakt, že to, s čím se Hamás v čele palestinského národa nechce smířit, je brutální izraelská kolonizace Palestiny, v našich médiích nepředstavuje argument. Fatah, který de facto asistuje Izraeli při okupaci Západního břehu, je pak označován za pokrokovou stranu. (Podle západ-

ciální uznání Izraele jako státu, pokud by Izrael souhlasil s respektováním mezinárodního práva, jmenovitě rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 242 z roku 1967. Což by znamenalo ukončení ilegální okupace, která pomalu ale jistě etnický čistí Západní břeh. Tedy stáhnutí izraelských osad a stovek tzv. check pointů ze Západního břehu a uznání práva palestinského národa na sebeurčení. Tuto nabídku Hamás před posledními útoky na Gazu dokonce několikrát zopakoval. Dané řešení však Izrael s pomocí amerického veta v Radě bezpečnosti vytrvale blokuje s malými výjimkami již přes 30 let.

Fáma o nezávislosti Gazy

Ve světle posledních událostí je důležité upozornit na jednu ze lží, které Izrael pouš-

tí do médií a tou je tvrzení, že „v roce 2005 zcela evakuoval pásmo Gazy a nechal ho Palestincům coby nezávislé území.“ Mluví Izraele totiž nedodávaj, že si Izrael ponechal výsostné právo kontrolovat ekonomiku v Pásmu, přičemž nadále území vojensky okupuje ze vzduchu a z moře a komplikuje volný pohyb obyvatelstva. Tento manévřer tzv. stažení udělal z Gazy největší lágř pod sluncem.

Obrázek o situaci také dotvořil fakt, že během tří let, co se Izrael tzv. stáhnul a uvalil na Gazu devastující blokádu, tak jeho pokračující vojenské operace v Pásmu stály život 1 700 Palestinců. V kontrastu rakety Hamásu za posledních 8 let usmrtily 20 Izraelců.

Nicméně v červnu 2008 se Hamásu podařilo s izraelskou vládou uzavřít příměří, které mělo zastavit blokádu i vojenské operace jak na území Gazy, tak na Západním břehu. Na oplátku bojovníci Hamásu měli přestat střílet rakety do jižního Izraele. Hamás slovo dodržel, což potvrdil i mluvčí izraelského premiéra Mark Regev. Nicméně blokáda, která v Gaze způsobila zoufalou humanitární krizi, se nehnula ani o píd. Navíc Izrael na Západním břehu pokračoval v záboru palestinské půdy, vojenských operacích, demolici palestinských domovů, zatýkání a věznění.

Vojáci na hranicích Gazy dokonce zabránili skupině palestinských dětí od 5 měsíců do 6 let, které trpí vážnou srdeční vadou, v přístupu do nemocnice ve Východním Jeruzalémě, kde měly být operovány.

Rok a půl byli obyvatelé Gazy drženi v naprosté izolaci, kdy neměli dostatek jídla, tepla a léků. Izrael blokoval všechny programy humanitární

pomoci včetně OSN.

Mluvčí Izraele tvrdí, že blokádu jim šlo o to zastavit pašování raket do Gazy. Kdyby to byla pravda, proč blokovali humanitární pomoc OSN, stříleli na palestinské rybáře, kteří se snažili ulovit něco k jídlu? Proč zamezovali palestinským dětem, které potřebovaly na operaci srdce a dalším, kteří potřebovali chemoterapii a jiné nezbytné léky, v přístupu do nemocnice MIMO Gazu? Jak to, že si dovolili střílet na loď „Dignity“ mezinárodní organizace Svobodná Palestina s humanitární pomocí, o které byli dopředu informováni? Na palubě byl reportér CNN Karl Penhaul, kongresmanka amerických zelených Cynthia McKinney a dokonce švagrová Tonyho Blaira, novinářka Lauren Booth.

Tvrzení, že blokáda měla zamezit pašování raket, evidentně sloužila jen jako záminka k eskalaci konfliktu.

Protože Izrael neuvolnil blokádu, a izraelští vojáci na hranicích Gazy stříleli na farmáře a rybáře, militantní skupina Islámský džihád reagovala vypálením přibližně 15 raket, které však na území nepřítele nikoho nezabily ani nezranily.

Příměří tedy nerespektoval a porušil jako první Izrael, když 4. listopadu podnikl vojenskou operaci, při které zabil 7 členů Hamásu, což mělo za následek jeho raketovou odpověď. Tak však v Izraeli nikoho nezabila ani nezranila, ale stala se záminkou k zahájení dlouho připravované operace Lité olovo.

Výsledek

Zatím asi 1400 mrtvých, 5500 zraněných. Norský doktor Mads Gilbert říká, že horor, který viděl, byla válka proti civilistům. Odhaduje, že polovina obětí jsou ženy a děti. Muži jsou také skoro všichni civilisté. Gilbert říká, že mezi stovkami těl zřídka viděl ozbrojence.

Tyto odhady byly potvrzeny vedoucím humanitárních misí OSN Johnem Holmsem, kte-

rý potvrdil, že většina mrtvých jsou ženy a děti, ale podle izraelské ministryně zahraničí Tzipi Livni díky izraelské benevolenci v Gaze není humanitární krize.

Hororový opak je však pravdou. Izrael při útocích dokonce použil bílý fosfor, který na lidské tělo působí jako kyselina. Také použil nové experimentální zbraně americké armády DIME, které člověka buď zabijí hned, nebo mu způsobí rakovi-

la, aby se shromáždili v určité budově a tu pak bombardovala. Zahynulo zde 22 členů jedné rodiny, z nichž 9 byli děti, a 7 bylo žen. Dalších 7 členů té samé rodiny, mezi nimi 3 děti, zahynulo při dalším izraelském útoku.

Izrael zaútočil na sklad OSN s humanitární pomocí. Zaútočil také na školu OSN v Beit Lahia, během evakuace armáda zasáhla třetí partu školy a zabila dva bratry ve vě-

Do ulic Gazy se vylily odpadní vody, takže hrozí další humanitární katastrofa.

Zatím, co izraelská armáda devastovala Gazu, tak uvězněným Palestincům na Východním břehu nezbylo než jen protestovat. I s nimi se Izrael vypořádal po svém.

Část zprávy OSN z 16. až 20. ledna 2009 je nadepsána:

Oběti Západního břehu při protestech izraelské operace v Gaze

OSN hlásí, že 40 Palestinců mezi nimi 13 dětí a 8 žen bylo zraněno při střetech s Izraelci. Během protestů v Hebronu příslušník izraelské armády začal střílet do demonstrantů, kteří po vojácích házeli kamení. Jednoho patnáctiletého chlapce zabil. Izraelská armáda k takovému příležitostem používá kovové kulky s gumovým pláštěm a říká jim gumové kulky.

Zoufalá realita okupace

Arabské zdroje dnes uvádějí, že 4,6 mil. Palestinců žijí jako uprchlíci, z čehož bezmála třetina se-

trvá v 58 táborech (z toho 27 v Palestině). Z drtivé většiny jde již o potomky uprchlíků, kteří svou domovinu nikdy ani nezahledli.

Ale ani Palestinci, kteří se trávají ve svých domovech rozhodně neví, co je to „normální“ život.

V květnu 2008 izraelské tanky vjely do Gazy a vojáci z nich stříleli do demonstrantů, kteří protestovali proti blokádě. 16 lidí bylo zraněno a jeden na místě mrtev.

Takové případy na okupovaných územích nejsou vůbec ojedinělé.

V roce 2003 se americká aktivistka, Rachel Corrie, snažila zabránit demolici jednoho z palestinských obydlí. Vše nasvědčuje tomu, že ji řidič buldozeru záměrně přejel, čímž jí zabil. Ve stejném roce byl v Gaze zastřelen britský novinář James Miller. A rozhodně to nebyla nehoda. Jeho vražda je dokonce natočena (Death in Gaza). O rok později izraelský

nu svalstva.

Izraelská armáda si dala také záležet, aby Gaza zůstala paralyzována i po ukončení náletů. Bombardéry a ozbrojené buldozery eliminovaly produkční schopnost palestinského průmyslu. Místní říkají, že jen asi 3 procenta průmyslu jsou schopná chodu. Chris Gunness, mluvčí agentury OSN na podporu práce v Gaze řekl, že plošná destrukce ekonomické infrastruktury byla úderem do srdce mírového procesu, protože ekonomická stabilita je základním předpokladem udržitelného míru.

Izrael zároveň úspěšně brání Palestincům, aby se dostali ke 4 miliardám dolarů, které by mohli získat z prodeje zemního plynu, který byl nalezen ve vodách Gazy.

Údaje ze zprávy OSN

Benevolence izraelské armády dále spočívala např. v tom, že Palestincům nařídí-

ku 5 a 7 let.

Operace Lité olovo zasáhla 50 objektů OSN, z nichž 23 hned první 3 dny útoků. O život přišlo i několik zaměstnanců OSN.

Zpráva Světové zdravotnické organizace (WHO) hlásí, že izraelské nálety zasáhly 34 zdravotnických zařízení. Některé části např. nemocnice Al Quds, kde se ukrývalo 500 uprchlíků, bylo naprosto zničeno.

Byly zaznamenány i případy, kdy izraelská armáda ostřelovala konvoje nevládních organizací.

Více než 4 000 domů bylo naprosto vybombardováno a 17 000 budov vážně poškozeno. Poškozeno, nebo zničeno bylo 23 mešit, 25 škol, nemocnic a univerzit, 1500 menších závodů a dalších komerčních budov. Materiální škody byly zatím vyčísleny na 1,9 mld dolarů. Zpráva OSN hovoří přibližně o 90 000 uprchlíků, z nichž 50 000 jsou děti.

sniper z IDF kulkou do hlavy zavraždil Toma Hurndalla, britského fotografa, který na sobě měl oranžovou vestu, indikující, že je to novinář. V roce 2006 byl zraněn kameraman Reuters Fadel Shana, když izraelský letoun vypálil raketu na označený vůz Reuters. Minulý rok byl Shana v Gaze zabít střelbou z několik set metrů vzdáleného tanku, když se ho snažil natočit. Také to nebyla nehoda, tank zamířil přímo na něj. Shana ho stihl natočit, jak na něj střílí.

Když se toto děje členům mezinárodních humanitárních organizací a novinářům, představte si, co se děje místním. Nemusíte si to představovat, je celá řada dokumentárních filmů, které přináší svědectví o hrůzách izraelské okupace. Zprávy mezinárodních organizací a reportáže nezávislých médií jako Democracy Now, The Real News, nebo Mozaika, zprávy ze Středního východu. U nás Britské listy nebo Czech Free Press, také odhalují brutální a každodenní nesnesitelnost izraelského teroru, který masmédia kryjí, nebo dokonce ospravedlňují, jak je tomu především ve Spojených státech. Seriozní dokument s názvem „Mír, propaganda a zaslíbená země, aneb media a izraelsko-palestinský konflikt“, je složený z výpovědí novinářů, profesorů mediálních studií a mluvčích mezinárodních organizací. Odhaluje manipulační schopnosti a obrovský vliv pro-izraelské lobby ve Spojených státech:

V izraelských vězeních je 11 870 palestinských politických vězňů. Zhruba 10 procent z nich je tzv. „administrativně zadrženo“. To znamená, že mohou být drženi na dobu neurčitou, bez obvinění a bez práva na soud. Kolem 40 procent palestinských mužů strávilo nějakou část svého života v izraelských věznicích, o kterých mezinárodní organizace jako Amnesty International

informují, že je v nich s vězni brutálně zacházeno, trpí nemocí, jsou ponižováni a mučeni. Amnesty zašla dokonce tak daleko, že Izrael několikrát obvinila z válečných zločinů. Poprvé, co jsem našla, to bylo v souvislosti s vězením Khiam, v jižním Libanonu. Kde během izraelské okupace, tedy od roku 1985 do května 2000, Izrael bez obvinění zadržoval a mučil tisíce vězňů, mezi který-

Izrael každým rokem věnuje 400 milionů dolarů svým občanům, aby se na okupovaná teritoria stěhovali. Fakt, že 80 procent osadníků by bylo ochotno okupovaná území opustit, kdyby jim byla nabídnuta kompenzace, ale zůstávají tam, protože jim za to vláda platí, napovídá, že izraelská vláda zneužívá své chudší občany k dovršení absolutní kolonizace Západního břehu. Zby-

bez gumového pláště.

Izraelská okupace je opravdu extrémně násilná. Řekla bych, že její páteří je systém každodenního ponižování, kterým Palestinci procházejí v momentě, kdy se z jedné vesnice chtějí dostat do druhé. Tzv. check pointy, kontrolní body, Palestincům naprosto znemožňují jak ekonomický, tak společenský život. Cesta, která by normálně trvala 20 minut, trvá 4 nebo i více hodin. Nespočetněkrát se stalo, že izraelští vojáci nechali projet těhotné matky k porodu a ty na check pointu potratily. Izraelci zamezují v pohybu i sanitkám.

Na Západním břehu je 630 vojenských zátaras a kontrolních bodů.

Během poslední války s Libanem Amnesty International, Human Rights Watch a další mezinárodní organizace obvinily Izrael z válečných zločinů. Izrael používal bílý fosfor v hustě obydlených oblastech a útoky byly zaměřeny především na zničení libanonské in-

frastruktury. Stejnou taktiku Izrael tentokrát použil v Gaze.

Během posledního útoku na Gazu izraelské bombardéry mimo jiné zničily polovinu ambulancí v Gaze a zbylým zamezovaly v přístupu k raněným. Nejznámějším případem se stala smrt dvou bratrů, kteří zemřeli za přítomnosti svého otce. Izraelští vojáci do nich bezdůvodně začali střílet a pak je nechali vykrvácet, přičemž blokovali přístup jak palestinských zdravotníků, tak Červeného kříže.

Tři dny izraelská armáda blokovala přístup Červeného kříže k dětem, které v šoku a hladové seděly vedle mrtvol svých matek.

Jak píše profesor mezinárodního práva Francis Boyle, který v Haagu zastupoval Bosnu a Hercegovinu, Izrael by měl být souzen za genocidu. Jeho návrh právě koluje mezi členy Valného shromáždění.

JANA RIDVANOVÁ

mi byly i 14leté děti. Někteří na následky mučení zemřeli.

V současnosti je v Palestině kolem 500 000 ilegálních izraelských osadníků. Když jich v roce 2005 z Gazy bylo stáhnuto 8 000, tak se jich v zápětí nových 13 000 přistěhovalo na Západní břeh a do východního Jeruzaléma.

Po roce 2002 Izrael začal stavět zeď, která bude 703 km dlouhá a zabíhá místy hluboko za původní „zelenou linii“ (ta měří 307 km). Zeď, vykoukla dalších asi 9,5 % palestinského teritoria, což i Mezinárodní soudní dvůr v Haagu v 2004 označil za nepřijatelný zábor území.

Několik dnů po útocích na Gazu izraelská vláda oznámila, že své osady na území Západního břehu rozšíří o dalších 1 400 obytných jednotek. V roce 2008 se ilegální osady rozrostly o 60 procent.

Článek 49 Ženevských konvencí kolonizaci okupovaného území zakazuje. Např. tomu

lych 20 procent jsou tzv. ideologičtí osadníci, kteří věří, že Palestinci v Palestině nemají co pohledávat. Chodí ozbrojení, tráví Palestincům zvířata a pole. Stane se, že osadníci přijdou do palestinského obydlení, domácí rodinu z něj vyhodí a prohlásí dům za svůj majetek. Když Palestince zastřelí, tak se jim také nic nestane. Jsou chráněni izraelskou armádou.

Jeden z nejzoufalejších pohledů je na bezmocné palestinské rodiny, když jim izraelské buldozery srovnávají obydlení se zemí. Od roku 1967 izraelské buldozery zbořily kolem 18 000 palestinských domů. Mezinárodní organizace poukazují na to, že izraelské buldozery někdy obydlení začínou bourat ještě s lidmi uvnitř.

Častými oběťmi okupace jsou děti, které na izraelské tanky v palestinských ulicích hází kamení. Vojáci do nich střílejí zmíněné kovové kulky s gumovým pláštěm. Tyto kulky zabíjejí stejně dobře jako kulky

Mír pro Palestinu

přidejte se k nově vzniklé platformě, jejímž cílem je přispět k míru na Blízkém Východě

www.mirpropalestinu.cz

Rusko, Čína a další v hospodářské krizi

Globální rozměr současné hospodářské krize lze vidět i na případech rychle se rozvíjejících se ekonomik, jako Čína, Rusko, Indie či Brazílie (takzvané ekonomiky Brics). Ačkoliv se o stavu těchto zemí nepíše zdaleka tak často jako v případě USA, situace v těchto zemích se v posledních měsících hodně zhoršila. Pokusím se načrtnout situaci v některých vybraných státech, a také sestavit ucelený obraz dopadů krize na tamější společnosti. Samostatnou kapitolou jsou pak také výhledy a snahy, jak se dostat z krize, a dopad změn, vyvolaných krizí.

Ruská ekonomika má několik specifíků: je financovaná z prodeje ropy, má průmyslovou základnu zaměřenou na zpracovávání nerostných surovin, ale také nově se rozvíjející se průmyslová odvětví s vyšší technologickou náročností (např. zbrojní průmysl, ale také ten automobilový). Krize drasticky snížila příjmy z prodeje ropy a jiných nerostných surovin (například cena ropy se propadla o 43%), ale také silně zasáhla průmyslové odvětví, které se v listopadu propadlo o 8,7%. Tento průměrný údaj ale zastírá fakt, že v některých průmyslových oblastech, například ve slévárenství, byl propad zhruba o 30%. Tento propad je umocněn tradičním způsobem průmyslové výroby Ruska, neboli koncentrovat odvětví do několika měst. Další alarmující údaje lze zaznamenat, co se týče burzy, jelikož v posledních třech měsících burzy spálily tisíce miliard dolarů kapitolarizace (navýšení hodnoty kapitálu), a rubl se propadá jak v kurzu s dolarem tak s eurem. Ruská ekonomika, jejíž oživením se Putin pyšní, se tak dostává do nejhorších čísel od roku 1998, kdy došlo v Rusku ke státnímu bankrotu (např. HDP z 5% růstu by měl klesnout

2%). Krize nemohla neovlivnit stav ve společnosti. Od října je zaznamenáváno masivní propouštění v téměř všech sektorech, ale především ve stavebnictví, ocelářství a automobilovém průmyslu. Daleko větší je ale fenomén nevyplácení mezd, který zasahuje milióny zaměstnanců. Koupěschopnost obyvatelstva je také zasažena 12% inflací.

Vláda si dobře uvědomuje, že ekonomická krize podnývá její podporu, která byla koupena ekonomickým rozvojem, a že opozice, jak ze strany tradičních subjektů tak těch nových, jako nezávislé odbory, se může dostat z politické izolace, kde dnes zeje. Putin tudíž představil plán na řešení krize, který není moc rozdílný od receptů dalších států v Evropě a Severní Americe: investice státu do průmyslu, těžby nerostných surovin a infrastruktury, jednorázové navýšení mezd státním zaměstnancům a důchodcům, snížení daní podnikům a podnikatelům, garance státu dluhů a půjček nejvýznamnějších podniků. Na druhé straně jeho strana Jednotné Rusko, a obzvláště její mládežnická organizace, se snaží zastrašit nezávislé odboráře a vyvolat vlnu xenofobie vůči zahraničním zaměst-

nancům, kterým často jde o život. Zahraniční pracující jsou často populisticky obviněni, že berou místa Rusům. Díky finanční krizi se tedy vytvořil zajímavý prostor pro odborářské a zaměstnanecké boje, které by mohly vytvořit oporu opozici vůči režimu tandemu Putin-Medvěděv. Tento tandem je asi ale zatím jediný, který formuloval plán na to, jak z krize ven: z tohoto plánu lze vyčíst celou řadu podpůrných opatření pro velké firmy, rozrušení průmyslu a snahu posílit vnitřní trh.

Čína

Podobnou situaci jako Rusko prožívá Čína. Obě země zaznamenají růst HDP v roce 2008 a pravděpodobně i v roce 2009, ale tempo růstu zpomalí natolik (ze současných 9% růstu HDP na 6%), že to bude mít silné sociální dopady. Poslední měsíce roku 2008 zaznamenaly prudké zbrzdění HDP i průmyslové výroby, a v roce 2009 se kvůli hospodářské krizi bude muset vrátit na venkov asi 50 miliónů lidí. Již na konci tohoto roku muselo zavřít zhruba 700 tisíc malých a středních podniků, a nezaměstnanost se zvedla o 15 miliónů lidí a asi polovina z absolventů tohoto akademického roku nenajde uplatnění. Právě ma-

sivní propouštění, nevyplácení mezd a zhoršující se podmínky na pracovišti daly život sérii spontánních protestů a stávek, které čínské úřady neváhaly potlačit, za mlčení všech aktivistů pro lidská práva v Číně.

Podobně jako Rusko, i Čína přichystala masivní balíček pro záchranu podniků, ale také pro rozšíření sociální a zdravotnické sítě (ale jen během 5 let a jen pro část Číňanů) a posílení vnitřní kupní síly. Nutnost posílení kupní síly si uvědomovali čínští funkcionáři již před krizí, a to kvůli příliš velké závislosti na exportu do Severní Ameriky a Evropy. Tento export, základ ekonomického zázraku, je natolik závislý na spotřebě v těchto zemích, že jakékoliv výkyvy mají pro Čínu závažné důsledky. Čína má ale jinou průmyslovou strukturu, daleko pestřejší, a více zaměřenou na spotřební zboží. Tato struktura může být významnou proměnnou pro rozvinutí většího vnitřního trhu. Čínští funkcionáři také připravují sít program spotřebitelských úvěrů, který by zvýšil kupní sílu především městského obyvatelstva.

Indie

S malým překvapením lze zjistit, že i v Indii se růst HDP prudce zbrzdí. V posledních

Solidarita je Váš časopis!

* každý měsíc už více jak dva roky alternativní zprávy z domova i ze světa
* reportáže z demonstrací, protestů a stávek
* antikapitalistická teorie a analýzy
Předplatte si Solidaritu a dostáváte aktuální číslo vždy, když vyjde. Jsme otevřený časopis, který přivítá Vaše příspěvky a podněty. Kontaktujte nás!

třech měsících se propadl export, který bude za rok 2008 asi 150 miliard dolarů, místo plánovaných 200 miliard. Export klesl v říjnu o 22%, v listopadu o 9% a v prosinci 2%. Nicméně indické podniky hlásí výpadek objednávek od ledna a února 2009. V roce 2009 by měl být růst HDP 4,5%, ale toto číslo je nejisté. Indie je specifická tím, že její export je rozdělen mezi asijské ekonomické tygry (tam vyváží asi 50% celého svého exportu) a Evropu a USA (37% exportu). A tady vláda hledá cestu ven podporou firem a posílením vnitřního trhu. I tady má globální krize sociální dopady v podobě nezaměstnanosti a snižování mezd, a podobně jako v jiných státech Brics vláda se snaží protesty tlumit represí.

Spasí tyto země kapitalismus?

Ačkoliv z různých a částečně i odlišných důvodů, ekonomiky Brics mají na jedné straně hospodářské a sociální potíže kvůli globální krizi, na druhé straně ale často disponují velkými rezervami měny a dluhopisů, což je dané obchodní bilancí s rozvinutými ekonomikami světa a s akumulací kapitálu díky vysokému ekonomickému růstu z minulých let. Vlády chtějí tyto prostředky použít na posílení vnitřní spotřeby a dalšího ekonomického rozvoje: na jedné straně je snaha vytvořit vlastní vnitřní trh, který by snížil závislost na spotřebě ekonomicky rozvinutých ekonomik, na druhé se ale také stává důležitými trhy pro rozvinuté ekonomiky. Není tudíž divu, že otevření a posílení vnitřních trhů (zvýšení koupěschopnosti i 20% obyvatel zemí Brics by znamenalo otevření půl miliár-

dového trhu) ekonomik Brics se jeví mnoho ekonomům jako jeden z nejdůležitějších klíčů k řešení globální krize. Takové eldorádo kapitalismu v krizi, kam expandovat spolu se svými výrobky. Navíc vysoce pasivní obchodní bilance mezi ekonomikami Brics a těmi Severu je dlouhodobě neu-

výrazný rozdíl mezi importem a exportem, a držením tak vysokých rezerv. Je tudíž docela pravděpodobné, že v příštích 5 či 10 letech uvidíme zrod ekonomického a politického multipolárního světa.

Zajímavý scénář by nastal, pokud by i ekonomiky Brics přistoupily na tzv. zelenou ekono-

mi. Bude také záležet, nakolik bude ekonomická krize hluboká, ale současné tempo propadů a nepříznivých zpráv poskytuje důvody k vyjádření francouzského prezidenta Nicolase Sarkozyho, který řekl, že „současná krize je nejtěžší za posledních sto let“ (nota bene i horší tedy než v krizi z ro-

ku 1929). Pokud by se taková recese potvrdila, a byla dlouhá tři nebo čtyři roky, jak bylo zmíněno v na Světovém ekonomickém fóru v Davosu, je pravděpodobné, že ekonomické a politické vedení zemí Evropy a USA rezignuje na svoje výsadní postavení ve prospěch nového multipolárního světa. Nicméně i nový multipolarismus a nová globální dělba práce asi významně neovlivní koncentraci bohatství na globální ro-

držitelná.

Pokud by se tyto trhy opravdu otevřely, znamenalo by to naprosté překonání současné globalizace a dominance USA a Evropských ekonomik. Ekonomiky Brics by již nebyly především dílny a věřiteli ekonomik Severu, ale také důležitými trhy podniků těchto ekonomik. To je viditelné už dnes například optimistickou reakcí lékařského a farmaceutického průmyslu na mohutný zdravotnický plán, který představila Čína. Další případ lze vidět v odvětví luxusního spotřebního zboží, kde 1% nejbohatších Číňanů tvoří klíčovou klientelu pro růst a přetrvání těchto podniků, či v odvětví high-tech. Výrazné posílení ekonomik Brics, a to v době kdy jsou ty v Severu v hluboké recesi, nepochybně povede k zvýšení politické váhy těchto zemí. Koneckonců překonání současných vazeb globální ekonomie již tyto země avizovaly prohlášením, že nejsou dále ochotny mít tak

miku, na kterou sází současný prezident USA a celá část exponentů světového kapitálu jako řešení krize. Pokud by i tyto ekonomiky souhlasily s částečným přestupem na nové energetické zdroje, znamenalo by to výrazný investiční impuls a malou energetickou revoluci, plně srovnatelné s tou, která nastala se zavedením dieselových motorů či fordistického způsobu výroby. Navíc ekonomiky Brics by znamenaly pro ekologický průmysl, dosud dosti koncentrovaný v Evropě a Severní Americe, pole působení, které překonalo působení v rámci ekonomik Severu.

Globální ekonomická krize tedy pravděpodobně otevře další etapu kapitalismu, která bude mít větší prvky ekonomického a politického multipolarismu. V tomto duchu lze i chápat určité protekcionářské tendence současných vlád, a významné části buržoazie ekonomik Severu, které se snaží ubránit vlastní postave-

vině, a nepovede k přerozdělení jak mezi třídami, tak mezi ekonomikami Jihu a Severu. Navíc nový multipolarismus by pravděpodobně neovlivnil sociální, ekonomickou a politickou situaci v Africe, Jižní Americe, a na indickém a čínském venkově. Lze přepokládat, že nové vnitřní trhy se budou především koncentrovat na urbanizované části států Brics.

Špatná zpráva tedy je, že, pokud utlačovaní nezačnou bojovat za svá práva a zlepšení své pozice, nezbudou pro ně nic víc než drobky a odpadky hostiny bohatých. Nicméně naděje umírá poslední v posledních měsících se v Číně, Rusku a dalších zemích vytvořila spontánní hnutí, která protestují proti dopadům krize, nezaměstnanosti a podobným jevům. A zdá se, že po mnoho let začínají mít tamější autoritářské vlády větší strach z opozice.

JAKUB HORNÁČEK

Trváme na tom: Vaši krizi nezaplátíme!

Pokračuje vlna protestů v evropských zemích proti způsobu, jakým chtějí vlády řešit krizi. A nezáleží na tom, jaké politické barvy tyto vlády jsou, všechny navrhují řešit krizi mohutnými státními zásahy a investicemi podle teorie „socializovat ztráty a náklady, privatizovat výděly“, snížit daně či zlehčit jejich placení, a vyplacení jednorázových almužen zaměstnancům a důchodcům.

Ve Francii proběhla 29. ledna de facto generální stávka. Všechny osm nejvýznamnějších odborových svazů společně vyhlásilo na 29. ledna den akcí, stávek a demonstrací proti reformám a řešení krize, které překládá Sarkozyho vláda. Demonstrace byly jedny z největších za posledních 20 let, plně srovnatelné s protesty proti CPE v roce 2006. Francií prošlo na 195 demonstračních průvodů, které přilákaly mezi jedním miliónem (odhad policie) a dvěma a půl milióny lidí (odhad Confédération générale du travail). Účast na demonstracích byla tedy vysoká, a odborářství předací mluvív jednoznačně o úspěchu. Nicméně míra účasti na pracovištích již nebyla tak jednoznačně úspěšná. Docela vysoká čísla byla ve státní správě (mezi 25 a 40% účasti) ve školství (mezi 50 a 65% účasti) či v dopravě (32%) nebo na železnici (42%). Dostí jiná čísla ale jsou v soukromém sektoru, například v Credit Lyonnais stávkovalo jen 16% zaměstnanců, v Peugeotu asi 10% a v Citroenu zhruba 15%. Velký rozdíl mezi účastí na demonstracích a na pracovištích nám vysvětluje Alain Renault, generální tajemník dopravních odborů CGT: „Již několik let čelíme krokům, které omezují právo na stávku. Je tedy strategie utišení sociálního konfliktu. A když většina lidí má smlouvu na dobu určitou, tak je jasné, že je dennodenně pod tlakem. Proto mnozí volí místo účasti ve stávce účast na demonstraci, kde mohou vyjádřit svůj názor bez strachu z postihu.“

Prvního února proběhla také demonstrace svolaná v Se-

ville Izquierdou Unidou (Sjednocenou levicí) a Andalusou komunistickou stranou (Partido comunista de Andalucía, PCA) na ochranu zaměstnanosti a na vyjádření nesouhlasu s politikou vlády Luise Ro-

a nejaktivnější v boji proti krizi, již vytvořily kalendář mobilizací proti vládní ekonomické politice a za radikální přerozdělení bohatství, který vyvrcholil velkou demonstrací plánovanou na sobotu 4. dubna. Cíl CGIL

drigueze Zapatera. Demonstrace se účastnilo na 20 tisíc lidí, i přes návalové deště, které zasáhly Andalusia v těchto dnech. Koordinátor IU a europoslanec Cayo Lara prohlásil: „Levice této země, zastoupená dnes tady, se nezastaví do té doby, než bude svolaná generální stávka proti tomuto ekonomickému modelu, který je už teď rozbitý, a který není schopen zastavit krvácení v podobě nezaměstnanosti, kterou je Španělsko dennodenně postižené.“

Pokračování protestů proti krizi je naplánované také v Itálii. Na 13. února svolaly generální stávku několik odborových svazů, mimo jiné i kováci z Fiom-CGIL a státní správa. Předpokládají se stotisícové či miliónové protesty po celé Itálii. Odbory CGIL, největší

je dostat do Říma podobné množství lidí jako v roce 2002, kdy tři miliónová demonstrace vyjádřila nesouhlas se změnami zákoníku práce. Berlusconiho vláda tehdy odstoupila od tohoto záměru.

Protesty související s krizí se odehrávají také ve Velké Británii, a to především v rafinériích. Bohužel tyto protesty se podobají spíše válce mezi chudými, poněvadž britští zaměstnanci protestují proti portugalským a italským zaměstnancům, kteří dostali na tři stovky pracovních míst v rafinérii Total v Lindsey. Ačkoliv mnohdy s rasistickým podtextem, stávky a protesty v Británii ukazují na již dlouhá léta existující sociální dumping v rámci Evropské unie, kdy zaměstnanci z chudších zemí EU jsou náhradou za pracující ve vyspělejších

zemích, jelikož jsou ochotni přijmout menší plat a méně práv na pracovišti. Odboráři a hnutí nebyli ale schopni odpovědět adekvátně na již několik let trvající problém sociálního dumpingu (stačí pomyslet

např. na delokalizace průmyslu do nových zemí EU či na stereotypy jako polský instalatér), což je mimo chodem jeden z důvodů, proč zaměstnanci z ciziny jsou mnohdy viděni jako škodíci a zloději práce. Je tudíž nutné zpochybnit jeden z pilířů současné podoby Evropské unie, neboli volný pohyb kapitálu, který v posledních 10-15 letech byl jednou z hlavních kauz sociálního dumpingu.

Velkou novinou v rámci protestů proti krizi jsou protesty ve východní Evropě. Jde především o aktivity v Lotyšsku, kde proběhly největší protesty od nezávislosti, a v Estonsku, kde odbory hrozí stávkou kvůli zvýšení minimální mzdy. Další protesty proběhly v Bulharsku.

Ze současných i minulých protestů, o kterých jsme se snažili informovat, jako jedni z mála v ČR, vyplývá, že je rozšířená určitá nespokojenost s politikami, které by měly řešit krizi, ale že protesty dosud nebyly schopné se koordinovat na evropské úrovni, která je dnes o dost zásadnější než ta národní v rámci ekonomie, a často také formulovat konkrétní požadavky. Tento velký limit současných protestů by mohl nakonec vést ke krachu protestního hnutí, protože by se protesty mohly zdát bezvýsledné.

JAKUB HORNÁČEK

Série protestů a stávek po celém světě

Německo. Železniční odbory vyjednaly novou kolektivní smlouvu pro zaměstnance Deutsche Bahn, který zaměstnává na 130 tisíc lidí. Odboráři transnet a GDBA požadovali navýšení mezd o 10% a odboráři zastupující strojvedoucí žádali zvýšení o 6,5%. Deutsche Bahn naopak nabízel zvýšení o 1% ročně. Dohoda počítá se zvýšením od února o 2,5, nebo jednorázově 500 eur, a od ledna budou mzdy navýšeny o 2%. Jednání trvala jen několik hodin a předcházela jim jednodenní stávka ve vybraných městech Německa, které se zúčastnilo na 400 zaměstnanců.

Irsko-Polsko. Předseda Irského svazu spotřebitelů prohlásil 2. ledna 2009 do irského tisku, že Irové těžko hledají práci ve východní Evropě a především v Polsku. Podle Michaela Kilcoyneho v několika podnicích a stavbách je napsáno „No Irish“. Důvod odmítání irských pracovníků je podle Kilcoyneho především

Čína. 16. ledna začal soud s podezřelými z útoku na aktivistu a odboráře Huanga Kvingnana. Huang Kvingnan byl brutálně zbit 20. listopadu 2007 v Senzenu na jihu Číny. Kvingnan je dlouhodobý aktivista za práva zaměstnanců pocházejících z venkova. Tito zaměstnanci jsou jednou z největších vrstev zaměstnanců v čínském průmyslu a jsou nejzranitelnější, jelikož ve městech, kde dočasně přebývají, nemají skoro žádná sociální práva. Hlavně tito zaměstnanci, společně s těmi z měst, dali na konci minulého a začátku roku život množství lokálních protestů proti zavírání továren nebo za lepší pracovní podmínky. Čínské úřady tyto protesty potlačují, a ITUC (Mezinárodní svaz odborů) vyzval čínskou vládu, aby se zasadila za respektování práv na pracovišti a práva na stávku. ITUC také vyzvala lidskoprávní aktivisty, aby se věnovali více právům pracujících.

špatná zkušenost a zacházení s polskými zaměstnanci v letech hospodářského boomu, kdy desítky tisíc Poláků jely pracovat do Irska. Proti tomuto tvrzení se ohradil předseda Svazu stavby a průmyslu Tom Parlon, který tvrdí, že s Poláky bylo vždy zacházeno dobře, a že přijíždějí pracovat do Irska kvůli vysokým mzdám a bezpečnosti na stavbě.

Rusko. Mezinárodní odborové hnutí odsoudilo vraždu sociálních a lidskoprávních aktivistů Stanislava Markelova a Anastasie Baburové, známé aktivistky na podporu svobodných a nezávislých odborů. Není to poprvé, co jsou členové a sympatizanti nezávislého odborového hnutí v Rusku obětí násilí ze strany státu či krajní pravice. Obětí zastrašování a násilí se stali odboráři z továrny na automobily Taganrog či z továrny Fordu. Tito odboráři jsou členy Mezioblastním odborového svazu zaměstnanců v automobilovém průmyslu (Interregional trade union of auto workers, ITUA). Nejznámější případ je ten leadera ITUA a odboráře ve Fordu Alexeje Etmanova, který byl obětí dvou brutálních útoků 8. a 13. listopadu. Stupňují se také útoky na zahraniční zaměstnance, jak dokazuje vražda 7 zaměstnanců ve stavbě z Tádžikistánu, kteří byli zabiti na začátku prosince poblíž Moskvy ruskými nacionalisty.

Guadeloupe. Francouzská kolonie a karibský ostrov Guadeloupe prožil od 20. ledna do 3. února nejdelší generální stávku ve své historii. 14 dní trvající generální stávka naprosto ochromila ostrov: zavřely školy, samospráva, mnohé obchody a podniky a také přístavy, což velice ztížilo zásobování pohodných hmot. Generální stávka byla vyhlášena proti „drahému životu“ a proti nezájmu centra o osud obyvatel ostrova. 26. ledna prošla hlavním městem ostrova Pointe-a-Pitre 25 tisícová demonstrace. Generální stávku připravilo a podpořilo na 50 odborových svazů, stran a občanských hnutí ostrova. 3. února byla stávka pozastavena na popud prefekta Guadeloupe, a znovu otevřeny přístavy, aby mohly být doplněny zásoby pohonných hmot, jejichž nepřítomnost taktéž ochromila život ostrova. Na druhé straně krajská rada Guadeloupe slíbila dát 54 miliónů eur na splnění požadavků stávkujících. Hnutí si také stěžovalo francouzské radě pro televizní a rádiové vysílání, že televize dala málo prostoru jejich výjimečnému protestu, což považují za relikt koloniálního myšlení. „Některé z nás to dovedlo k myšlence, že se připravuje krvavé potlačení protestů, jako se stalo v květnu 1967, kdy zhruba stovka lidí byla zabita silami veřejného pořádku,“ píše autoři ve svém protestním dopise.

Život revolucionářky

Rosa Luxemburgová je jednou z nejvýznamějších postav mezinárodních hnutí pracujících a jedním z nejoriginálnějších marxistických myslitelů. Tento článek TONYHO CLIFFA otiskujeme k výročí jejího zavraždění před měsícem a 90 lety.

Rosa Luxemburgová se narodila 5. března 1871 v židovské rodině v polském Zamošči jako nejmladší z pěti dětí. Už od mládí byla aktivní v socialistickém hnutí. V 16 letech se přidala k revoluční straně zvané Proletariát. Ta byla založena v roce 1882, 21 let před vznikem Sociální demokracie v Rusku. Od počátku byl Proletariát, ve svých principech i programu, o mnoho kroků napřed než revoluční hnutí v Rusku.

Zatímco to se omezovalo na činy individuálního terorismu, prováděné hrstkami heroických intelektuálů, Proletariát organizoval a vedl tisíce dělníků do stávek. V roce 1886, jak jinak, byl Proletariát téměř zničen popravou svých čtyř vedoucích členů a odsouzením dalších 23 k mnoha letům těžkých prací; více jak 200 dalších bylo posláno do vyhnanství. Jen malé kroužky byly uchráněny před zničením a k jednomu z nich se v roce 1887 přidala i Rosa Luxemburgová. V roce 1889 musela emigrovat do Švýcarska, aby unikla uvěznění. Její soudruzi byli přesvědčeni, že bude moci udělat mnoho užitečné práce v zahraničí, než sedět ve vězení. Odchází tedy do Švýcarska, do Curychu, který byl největším centrem polské a ruské emigrace. Na zdejší univerzitě studovala přírodní vědy, matematiku a ekonomii; doktorát získává v roce 1898. Je aktivní ve zdejších dělnickém hnutí a setkává se s mnohými představiteli Ruské sociální demokracie (ještě před rozkošem uvnitř SDDSR).

Rosa Luxemburgová se projeví jako teoretický vůdce revoluční polské socialistické strany a stává se hlavní přispěvatelem do stranických novin vydávaných v Paříži,

Sprawa robotnicza.

V roce 1894 se Proletariát přejmenuje na Sociální demokracii království Polska a Litvy (SDKPiL) a Rosa Luxemburg je u toho, jako jeden z hlavních vůdců nové strany. Tím zůsta-

politiky.

Protivníci

Ani to však neodradilo Rosu Luxemburgovou v útoku na PPS s obviněním z čistě nacionalistických tendencí a náchyl-

ra mezinárodního dělnického hnutí, do Německa.

Ve roce 1899, ve kterém získala doktorát, opouští Curych a odjíždí do Berlína. Vstupuje do Sociálnědemokratické strany Německa (SPD). Krátce po svém vstupu začne její revoluční agitace a teoretická práce na plné obrátky.

V té době je hnutí v Německu rozděleno na dvě hlavní části, jednu reformistickou, druhou revoluční, a ta první nabírá na síle. Německo zažívá od krize v roce 1873 nepřetržitou prosperitu. Životní úroveň pracujících se neustále zvyšuje, i když pomalu; odbory a družstva nabývali na síle.

Na tomto pozadí se byrokracie těchto hnutí posunula, spolu s rostoucím parlamentním zastoupením Sociálnědemokratické strany Německa, směrem od revoluce a rozpůjčovala velkou sílu těm, kteří již dříve hlásali gradualismus či reformismus jako princip.

Hlavním mluvčím tohoto směru byl Eduard Bernstein, Engelsův žák. Mezi léty 1896 a 1898 napsal pro Die Neue Zeit (Nový čas) sérii článků na téma „Problémy socialismu“, ve kterých stá-

le více a více napadal principy marxismu. Rosa Luxemburgová se ujme obrany marxismu a na rozrůstající se rakovinu reformismu zaútočí ve svém díle Sociální reforma nebo sociální revoluce (1900).

Nedlouho předtím, v roce 1899 vstupuje francouzský „socialista“ Millerand do koaliční vlády s kapitalistickými stranami. Luxemburgová na to reaguje řadou brilantních článků, které analyzují tak francouzské hnutí pracujících obecně, tak problematiku koaliční vlády zvlášť. Po fiasku

ne až do konce svého života.

V srpnu 1893 zastupuje stranu na Kongresu Socialistické internacionály. Zde se mladá dvaadvacetiletá žena střetla se známými veterány další polské strany, Polské socialistické strany (PPS), jejímž hlavním politickým požadavkem byla samostatnost Polska, a která obhajovala uznávání všech starých vůdců mezinárodního socialismu. Podpora národního hnutí v Polsku na sobě nesla tíhu dlouhé tradice. I Marx s Engelsem ji považovali za důležitý bod své

nosti k odvádění pracujících od třídního boje. Navíc se odvažovala zaujmout jinou pozici než starí mistři a nesouhlasila se sloganem o nezávislosti Polska. Její protivníci ji zasypali urážkami, mezi nimi i starý následovník a přítel Marxe a Engelse Wilhelm Liebknecht, který zašel až tak daleko, že obvinil Luxemburgovou z toho, že je agentem carské policie. Ale ona trvala na svém.

Intelektuálně rostla neuvěřitelnou rychlostí a nezastavitelně se posouvala do cent-

Ramsayho MacDonalda v Británii, výmarské republiky, lidové fronty ve Francii ve 30. letech, koalici vlád po II. světové válce v té samé zemi, je jasné, že zkušenosti, které Luxemburgová ve svých článcích nabízí, nejsou jen záležitostí historického zájmu.

V letech 1903 – 04 se pouští do polemiky s Leninem. Střetla se s ním v národnostní otázce, koncepci stranické struktury a vztahu strany a aktivity mas. V roce 1904 je odsouzena ke třem měsícům za „urážky císaře“, ale odsedí si jen jeden.

Po vypuknutí revoluce v Rusku v roce 1905 napsala pro polskou stranu sérii článků a brožur, ve kterých rozvinula ideu permanentní revoluce, se kterou nezávisle na ní přišel Trockij a Parvus, ale kterou v té době zastával jen málokterý marxista. Zatímco jak menševici, tak bolševici, i přes hluboké rozpory mezi sebou, věřili, že ruská revoluce může být jen buržoazní, Rosa Luxemburgová tvrdila, že se může dostat za hranice buržoazní demokracie a skončit buďto mocí v rukou dělníků nebo naprostou porážkou. Jejím heslem bylo „revoluční diktatura proletariátu opírající se o rolnictvo“ (nebylo to pro nic zanic, že ji Stalin v roce 1931 nazval trockistkou).

Zakázáno

Nicméně přemýšlet, psát a mluvit o revoluci nebylo pro Rosu Luxemburgovou dost. Její motto bylo „na počátku všeho byl čin“. A ačkoliv nebyla v dobrém zdravotním stavu, tajně se dostala do ruské části Polska hned, jak to bylo možné (prosinec 1905). Revoluce však už byla za svým zenitem. Masy byly stále aktivní, ale válhaly, zatímco reakce zvedala svou hlavu. Všechny mítinky byly zakázány, ale dělníci je přesto pořádali ve svých pevnostech, v továrnách. Všechn dělnický tisk byl zakázán, ale noviny Rosiny strany přesto vycházely denně díky ilegální práci tiskařů. 4. března 1906 byla Rosa Luxemburgová zatčena a poslána na čtyři měsíce do vězení a poté do pevnosti. Když byla následně propuštěna kvůli špatnému zdravotnímu stavu, a německé státní příslušnosti, vykázali jí ze země.

Ruská revoluce z roku 1905 uvedla v život to, k čemu došla Luxemburgová už o několik let dříve: masovou stávkou – politickou i ekonomickou. Ta představuje klíčový prvek v revolučním boji pracujících o moc, a odlišuje tu socialistickou od všech předchozích revolucí. Nyní mohla svou myšlenku dále rozvinout na základně nových historických zkušeností.

Když o tom mluvila na veřejném shromáždění, byla obviněna z „podněcování k násilí“ a strávila další dva měsíce ve vězení, tentokrát v Německu.

V roce 1907 se účastnila kongresu Socialistické internacionály ve Štuttgartu. Vystoupila zde jménem ruských a polských stran s konzistentním revolučním postojem k imperialistické válce a militarismu.

Mezi léty 1905 a 1910 se zvětšil rozkol mezi Luxemburgovou a centristickým vedením SPD, jejímž teoretickým mluvčím byl Kautský. Už v roce 1907 vyjádřila obavu, že vedoucí představitelé strany, navzdory svému marxismu, couvnou v situaci, která bude vyžadovat rozhodnou akci. Vrchol nastal v roce 1910 s naprostým rozchodem Rosy Luxemburgové s Karlem Kautským na otázce cesty pracujících k moci. Od nynějška měla SPD tři proudy: reformisty, kteří postupně přijímali imperialistickou politiku; tak zvané marxistické centrum, vedení Karlem Kautským (přezdívaným Rosou Luxemburgovou „vůdcem bažiny“), které si uchovávalo verbální radikalismus, ale v praxi stále více tíhlo k parlamentním metodám boje; a revoluční proud, jehož hlavním inspirátorem byla právě Luxemburgová.

V roce 1913 vydala Luxemburgová své nejdůležitější teoretické dílo *Akumulace kapitálu: příspěvek k ekonomickému vysvětlení imperialismu*. Bezpochyby se jedná o nejpůvodnější příspěvek k marxistické ekonomii od dob Kapitálu. Se svou bohatou znalostí, brilantním stylem, pronikavou analýzou a intelektuální nezávislostí, se podle slov Franze Mehringa, Marxova životopisce, nejvíce blíží Kapitálu ze všech marxistických děl. Ústřední problém, jímž se toto dílo zabývá má neobyčejný teo-

retický a politický význam: konkrétně, jaký vliv má rozšiřování kapitalismu do nových, zaostalých zemí na vnitřní protiklady drásající kapitalismus a na stabilitu tohoto systému.

20. března 1914 byla Luxemburgová uvězněna za podněcování vojáků ke vzpouře. Podkladem pro její uvěznění byl projev, ve kterém řekl: „Pokud od nás očekávají, že budeme vraždit naše francouzské či jiné bratry, tak jim řekněme: „Ne, a za žádných okolností.“ Před soudem se z ní, z obžalované, stal žalobce. Její řeč, později vydaná pod názvem *Militarismus, válka a dělnická třída*, je jedním z nejinspirativnějších odsouzení imperialismu. Byla odsouzena na jeden rok, ale nezadrželi jí ani na vteřinku. Ze soudní síně šla přímo na masové shromáždění, kde zopakovala svou revoluční protiválečnou propagandu.

Když propukla I. světová válka prakticky všichni vůdci SPD stáli na nacionalistických pozicích. 3. srpna 1914 se parlamentní skupina SPD rozhodla hlasovat pro válečné úvěry pro císařskou vládu. Ze 111 poslanců jen 15 oznámilo své přání hlasovat proti. Když jim však bylo zamítnuto povolení hlasovat jinak než zbytek, rozhodnutí se podvolili. 4. srpna se klub SPD jednomyslně odhlasoval podporu pro válečné úvěry. O pár měsíců později, 2. prosince 1914, porušil Kalr Liebknecht stranickou disciplínu a hlasoval v souladu se svým svědomím. Byl jediným hlasem proti válečným úvěrům.

Takové rozhodnutí stranického vedení bylo pro Luxemburgovou krutou ranou. Nicméně nepropadla beznaději. Ten samý den, 4. srpna, co se poslanci za SPD přivinu-li k císařovu rouchu, sešla se malá skupina socialistů u Luxemburgové doma a rozhodla se začít bojovat proti válce. Z této skupiny, vedené Luxemburgovou, Liebknechtem, Mehringem a Klárou Zetkinovou, se nakonec stane Spartakův svaz. Během čtyř let, která Luxemburgová strávila ve vězení, nepřestávala vést, inspirovat a organizovat revolucionáře.

Vypuknutí války odřízl Luxemburgovou od polského hnutí pracujících, ale musela

cítit velké zadostiučinění, že polská strana zůstala po celou dobu loajální mezinárodnímu socialismu.

Únorová revoluce 1917 v Rusku realizovala Luxemburgové politiku revoluční opozice vůči válce a boje za svržení imperialistických vlád. Vzrušeně sledovala z vězení každou zprávu o událostech ve snaze najít poučení pro budoucnost. Neváhala tvrdit, že únorové vítězství není konec boje, ale jeho začátkem, že jen moc v rukou pracujících může zajistit mír. Z vězení vydávala k německým pracujícím a vojákům jednu výzvu za druhou, aby napodobili své ruské bratry a svrhli junkery a kapitalisty, a tím nejen pomohli Ruské revoluci, ale také zabránili tomu, že vykrvácejí ruinami kapitalistického barbarství.

Když vypukla Říjnová revoluce, přivítala ji Luxemburgová s nadšením a oceňovala ji nejvyšší chválou. Na druhou stranu nevěřila, že nekritická chvála všeho, co bolševici dělají, poslouží mezinárodnímu hnutí. Jasně předpověděla, že pokud Ruská revoluce zůstane izolována, poškodí její vývoj řada deformací a velmi brzo na tyto deformace ve vývoji sovětského Ruska poukázala, zejména na otázku demokracie.

8. listopadu 1918 osvobodila Německá revoluce Rosu Luxemburgovou z vězení. Se vším svým nadšením a energií se okamžitě pustila do jejího dalšího organizování. Naštěstí, síly reakce byly silné. Pravicoví sociální demokraté a bývalí císařští generálové spojili síly k potlačení revolučního pracující třídy. Tisíce pracujících byly zavražděny; 15. ledna 1919 byl zabit Karl Liebknecht; ten samý den rozbili vojáci pažbou pušky Rose Luxemburgové lebku a její bezvládné tělo hodili do berlínských stok.

Její smrtí přišlo mezinárodní dělnické hnutí o jednu z nejvýznamnějších postav. „Největší mozek mezi vědeckými následovníky Marxe a Engelse,“ jak řekl Mehring, už nebyl. Ve svém životě i smrti dala vše za osvobození lidstva.

ZES SOCIALIST REVIEW PŘELOŽIL
JAN MÁJÍČEK

Národní útlak a národněosvobozenecká hnutí

Skutečnost, že marxisté jsou internacionalisté pracující na celosvětovém sjednocení pracující třídy, neznamená, že jsou lhostejní k národnímu útlaču. Naopak jsou jeho tvrdými odpůrci. Např. Marx byl celoživotním obhájcem nezávislosti Polska utlačovaného Ruskem a Irska utlačovaného Velkou Británií.

Můžeme v tom vidět rozpor: internacionalisté podporují národní hnutí. Nicméně zásadní otázkou zůstává, jak má být mezinárodní jednoty dosaženo.

Předně, marxisté jsou pro dobrovolnou, nikoli nucenou mezinárodní jednotu a dobrovolná jednotka zahrnuje právo na odtržení. Národní útlak vytváří rozdělení mezi pracujícími třídami utlačujícího národa a národa utlačovaného. Toto rozdělení může být vyléčeno pouze, jestliže pracující třída utlačujícího národa bojuje za sebeurčení národa utlačovaného.

Dále, národní útlak vytváří určité ideologické pouto mezi pracujícími třídami a vládnoucí utlačujícího národa a mezi pracujícími a vládnoucí třídou národa utlačovaného. Oba tyto svazky mohou být rozlomeny pouze, jestliže se pracující třída postaví národnímu útlaču, zvláště když vytvoří svůj vlastní stát.

Odpor k veškerému národnímu útlaču je tedy podstatnou součástí skutečného inter-

nacionalismu.

Růst imperialismu dělá tuto otázku ústřední pro socialistickou strategii. Koncem 19. století hrstka vyspělých kapitalistických zemí přeměnila

alismu poněkud změnila a ve většině případů byla těmto koloniím přiznána formální nezávislost, zatímco tlak světového obchodu zajišťuje, že jejich ekonomické vykořisťování

cí třídou.

Dokonce ani potom se nemůže udržet, dokud se nestane součástí mezinárodní revoluce. Toto je velmi důležité, neboť období po roce 1945 bylo svědky úspěchu národních revolucí vedených buržoazií či maloburžoazií, které se samy označovaly za socialistické či komunistické. Čína, Kuba, Vietnam, Angola, Mosambik, Zimbabwe jsou jen některé z řady těchto případů.

Ani v jednom z těchto případů nepřišla pracující třída skutečně k moci, i když mnoho levičáků usilovalo o nahrazení boje pracující třídy za tato antiimperialistická hnutí jak ve vyspělých zemích, tak v zemích Třetího světa – postoj, který plodil opakované zklamání, jak jeden za druhým zklamávaly tyto režimy naděje, které do nich byly vkládány.

Marxisté tedy odmítají všechny formy národnostního útlaču a podporují boj za národní osvobození, ale činí tak jako internacionalisté, ne jako nacionalisté. Nespojují se s buržoazním nacionalismem, nebo pronášejí kritiku jeho limitů. Hlavním cílem je vytvořit hnutí, ve kterém bude možné budovat revolučně socialistický proud, který bude sto v pravou chvíli přeměnit revoluci národní na revoluci socialistickou.

JOHN MOLYNEUX
PŘELOŽIL PETR DVOŘÁK

většinu Afriky, Asie a Latinské Ameriky ve své kolonie či polokolonie. Tou dobou velká část evropského socialistického hnutí otevřeně podporovala či v lepším případě pasivně přijímala tento vývoj.

Byl to Lenin, kdo viděl, že imperialismus nevyhnutelně plodí boj za národní osvobození a kdo tvrdil, že pracující třída vyspělých zemí musí ustavit spojení s národně osvobozenými hnutími proti imperialistickým vládnoucím třídám.

Dnes se podstata imperi-

pokračuje. Ale to neznamená, že by národně osvobozené boje byly záležitostí minulosti. Na příkladu Palestiny je vidět, že boj za národní osvobození stále pokračuje. A tento boj má od marxistů jednoznačnou podporu. Nicméně, „bezpodmínečnou“ neznamená nekritickou. Ani hájit národní svobodu neznamená přeceňovat její význam. Důsledkem národní nezávislosti je buržoazní demokracie, ne socialistická, dělnická, a národní revoluce není socialistickou revolucí, dokud není vedena pracující-

CITÁT MĚSÍCE:

„Spolupráce mezi EU a USA je nezbytná vzhledem k novým globálním hráčům jako jsou Čína, Indie, Brazílie, JAR a další.“ **Javier Solana, šéf evropské diplomacie, 21.1.2009**

Překlad: „Vzestup jiných politických center a slábnutí moci Spojených států není šancí pro spravedlivější svět, ale ohrožení nadvlády bílé rasy ze strany méněcenných kmenů.“

„To je vyloženě programová záležitost. Mám k této otázce blízko, mám Romy rád, oblíbil jsem si je i přes hubbu.“

Michael Kocáb, nový ministr pro lidská práva a národnostní menšiny, na otázku Idnes „Jaký máte plán na integraci Romů?“

Za čím stojíme

Proti kapitalismu

Kapitalismus dnes nedokáže řešit nejzákladnější problémy lidské společnosti či přímo jejich řešení znemožňuje. Tím nejenže brání dalšímu pokroku na cestě ke svobodnější, demokratičtější a sociálně spravedlivější společnosti, nýbrž ohrožuje i samu existenci lidstva. Celá dnešní společnost žije z výsledků práce námezdně pracující většiny obyvatelstva.

Pouze kolektivní převzetí celospolečenského bohatství pracujícími a demokratické plánování, řízení výroby a distribuce jejích výsledků mohou vést k svobodnější, demokratičtější a sociálně spravedlivější společnosti.

Dnešní systém je v principu nereformovatelný. Struktury současného parlamentu, armády, policie a soudní moci byly vytvořeny vládnoucí třídou a jsou konstruovány tak, aby bránily její výlučné postavení.

Stejně odmítavý postoj zaujímáme k minulému režimu z let 1948-89 (a také k ostatním režimům ve východní Evropě, Číně, apod.), který nepovažujeme za socialismus, nýbrž za státně byrokratickou formu kapitalismu. Místo toho se hlásíme k tradici levé opozice proti těmto režimům.

Za socialismus zdola

Podporujeme boje pracujících za kratší pracovní dobu, vyšší mzdy, lepší pracovní podmínky, za bezplatnou lékařskou péči a sociální zabezpečení, za rovný přístup ke vzdělání a informacím a všechny jejich ostatní emancipační snahy. Místo parlamentní politiky prosazujeme alternativu nezávislé aktivity pracujících prostřednictvím stávek, kampaní, manifestací, apod.

Jen sami pracující mohou dosáhnout svého vlastního osvobození. Místo institucí kapitalistického státu navrhujeme systém společenské samosprávy, tedy úplné rozšíření demokracie do všech sfér společenského i hospodářského života.

Solidarita

Úsilí o socialismus je součástí celosvětového boje. Prosazujeme solidaritu s pracujícími v jiných zemích. Jsme v zásadní a aktivní opozici vůči všemu, co proti sobě staví pracující různých zemí, různé barvy pleti, různé národnosti, různého pohlaví, sexuální orientace či profese. Podporujeme tedy kampaně a boje proti rasismu, za úplnou politickou i ekonomickou rovnost žen a mužů, proti diskriminaci homosexuálů a lesbiček, apod.

Fašismus považujeme za akutní hrozbu pracující třídy a svobodám a demokratickým právům, které v minulosti vybojovala. Boj proti fašismu je pro nás navýsost aktuální a prioritní.

Revoluční organizace

Aby bylo možno efektivně prosazovat tyto myšlenky, je třeba, aby se nejbojovnější části pracující třídy, studentstva a mládeže zorganizovaly v revolučně socialistickou stranu, jejíž zárodkem chceme být. Vybudovat takovou stranu je možné pouze účastí ve skutečném dělnickém hnutí a aktivitou v masových organizacích pracující třídy – například v odborech.

Ostatním pracujícím chceme v praxi ukázat, že zájmy reformistických předáků odborů, sociální demokracie nebo komunistické strany nejsou totožné s jejich zájmy. Vyzýváme všechny, kdo souhlasí s našimi základními tezemi, aby se k nám připojili.

www.socsol.cz

Jsme aktivní v hnutí proti základnám USA

Organizujeme protesty proti Bushově "nekonečné válce"

Jsme aktivní v hnutí proti globalizaci korporací

Jsme proti školnému, de-regulaci nájemného, sociálním škrtům

ZDOLA

PROTI

GLOBÁLNÍMU

KAPITALISMU

☐ Chci více informací o SocSol a jejích aktivitách

☐ Chci se připojit ke skupině Socialistická Solidarita

Jméno:

Adresa:

Telefon:

E-mail:

Vyplněný ústřížek pošlete na adresu: Socialistická Solidarita, Poste restante, 160 41 Praha 6.

PRIDEJTE SE K SOCSOL!

My vaši krizi platit nebudeme

V těchto měsících dopadá na Evropskou unii, Českou republiku a celý svět globální hospodářská krize. Jak jsme již několikrát řekli je to krize systémová a nikoliv klopytnutí jinak perfektního systému. Naopak ukazují na neschopnost kapitalismu rozdělovat ekonomické zdroje tak, aby fungovala ekonomika, a aby zajišťovala potřeby lidí. Dnešní evropské vlády, nezávisle na tom zda pravíkové či levicové, se snaží nechat zaplatit krizi zaměstnanci, mladými, flexibilními pracujícími a migranty, snaží se socializovat a zaplatit z našich daní ztráty velkého kapitálu. Ale jak ukazují hnutí od Itálie po Francii, od Španělska po Řecko, od Brazílie po Čínu, lidé se spojují pod heslem „My vaši krizi platit nebudeme“, a požadují větší práva, přerozdělení bohatství a jednoduše lepší

budoucnost.

Navrhujeme několik okamžitých kroků k řešení krize a k dosažení větších práv pro všechny zaměstnance, flexibilní pracující a migranty. Tyto návrhy jsou ambiciózní ale

covní době. Tento požadavek dokáže předejít zvýšené nezaměstnanosti vytvořením nových pracovních míst.

- Zavedení evropské občanské mzdy (příjem pro každého staršího 18 let ve vý-

- Ve společnostech, které dostanou státní pomoc, zavést spolurozhodování zaměstnanců a společností na vedení podniku. Současné vedení podniku, ve snaze maximalizovat zisky, vedlo jen k snížení práv zaměstnanců, a externalizaci nákladů na společnost.

Na celostátní úrovni navrhuje:

- Zrušení soukromých agentur zaměstnání, legalizaci „ilegálních“ pracujících a rozšíření všech sociálních jistot i na flexibilní pracující.

také naprosto možné a dosažitelné. Jsou jen otázkou politické a společenské vůle, protože existují ekonomické zdroje na jejich financování.

Na evropské úrovni požadujeme:

- Zavedení 30ti hodinové pracovní doby za stejnou mzdu jako při staré pra-

ši většinového podílu z průměrné mzdy; slouží jako do- rovnání podprůměrných platů a nahrazuje podporu v nezaměstnanosti; ti, co mají plat vyšší na ni nemají nárok) a společné evropské minimální mzdy. Na jedné straně občanská mzda zajistí všem určitý životní standard, studentům lepší studium, a zaměstnancům lépe placenou práci. Společná evropská minimální mzda také razantně sníží sou- časný sociální dumping v rámci EU.

- Společnou daňovou politiku EU s progresivním zdaněním bohatších vrstev, se zavedením 35% daně na investiční a burzovní fondy, zavedení Tobinovy daně, boj proti daňovým únikům a rájům. V posledních 20ti letech se daňová zátěž stále více přesouvala shora dolů, což vytvořilo paradoxní situaci kdy např. finančník Warren Buffet, jeden z největších boháčů světa, platí procentuálně nižší daň než jeho sekretářka.

Vytvoření státního programu bydlení, který by se snažil nahradit soukromý trh bydlení. Trh, jak ukazují hypoteční krachy, není schopen efektivně amortizovat náklady na výstavbu bytů a zaručit tak právo lidí na bydlení.

- Větší federalizace státu a sociálních služeb, tak aby byly blíže občanům a zavedení prvků přímé demokracie jak na celostátní, tak na místní úrovni, protože věříme, že základ demokracie není jen svoboda projevu, ale především přímá účast na rozhodování.

Základem našich požadavků je radikální přerozdělení bohatství skrz rozšíření práv a větší demokracie. Jestliže naše požadavky oslovily, tak nás kontaktuj, a pokusíme se společně vytvořit společenskou kampaň. Jak se říká v Brazílii, „když sní každý sám, tak jsou to jen sny. Když sníme společně, tak to začíná být realita.“

Předplatte si Solidaritu

- ☐ Chci si předplatit následující čísla v ceně 100 Kč (včetně poštovného - dotujeme polovinu)
- ☐ Distribuční předplatné - chci si předplatit exemplářů časopisu.

Jméno:.....

Adresa:.....

Telefon:.....

Vyplněný ústřížek zašlete na adresu: Socialistická Solidarita, Poste restante, 160 41 Praha 6, nebo objednávejte na info@socsol.cz. Info: 775205682